

Svinjske kože za predelavo važna gospodarska panoga

Zadnje čase po svetovni vojni so cene surovim svinjskim kožam precej narasle, in sicer radi tega, ker je bila ta roba iskana in se je izvažala v surovem in predelanem stanju, predvsem za luksuzne stvari, to je za ženske ročne torbice, aktovke itd., v inozemstvo.

Na deželi pa je naš kmet in delovni človek že izza starih časov dajal svinjske kože pri podeželskih strojarnah strojiti in je to usnje z velikim uspehom radi njegove trpežnosti uporabljajal za obutev.

Predvsem so podplati, strojeni iz težkih svinjskih kož, po trpežnosti boljši in se nosijo

dalj časa, ko podplati iz govejih kož, tako zvaní krupon.

Ravno v sedanjem težkem času, ko ni mogoče surovih kož, katerih doma primanjkuje, dovažati iz inozemstva, predvsem iz prekomorskih pokrajin, kakor se je to doslej dogajalo, bi bilo velike gospodarske važnosti, da se začnejo tovarne z usnjem baviti tudi s predelavo svinjskih kož na podplate in zgornje usnje, da bo tudi revnim slojem pomagano. Naš kmet, kočar, delavec in vsak, kdor svinje redi, bo na ta način lahko prodal surove svinjske kože po primerni ceni.

Po svetu

Chamberlain umri. Na svojem posestvu izven Londona je podlegel pljučnici v noči na 10. november v 71. letu Neville Chamberlain, bivši angleški ministrski predsednik. Rajni je bil od leta 1918. nepretrgoma član parlamenta. Večkrat je bil minister in je vodil angleško vlado, ki je napovedala Nemčiji vojno radi vpada na Poljsko. Chamberlain je bil mož mirnega značaja, ki se je veliko trudil, da bi ohranil svetu mir in ustvaril sporazum med evropskimi velesilami.

Madžarska — država narodov. Madžarska je zadnji dve leti pridobila dosti ozemlja in na njem precejšnje število novih državljanov. Ti državljani pa niso toliko madžarske, kakor pa druge narodnosti. Madžarska je dobila dosti narodnih manjšin, s katerimi bo imela še težave. Berlinski list »Berliner Börsenzeitung« objavlja, da ima Madžarska na svojem ozemlju sedaj 1.200.000 Romunov, 800.000 Nemcev, 600.000 Slovakov, 550.000 Ukrajincev (Rusinov), 120.000 Hrvatov, Srbov in Slovencev itd. Kakor se vidi iz teh podatkov Madžarom prijaznega in v tej stvari objektivnega lista, so narodnostne prilike v sedanji Madžarski takšne, da vsak tretji človek v državi ni Madžar.

Proti nemoralnemu tisku. Oblasti v Zedinjenih državah Severne Amerike se vedno bolj

zavedajo svoje dolžnosti, da morajo braniti ljudstvo in zlasti mladino zoper velike okvare, ki ji prizadeva nemoralen list in grda knjiga. Župan velemešta Njujork je sklical sejo, ki je bilo nanjo povabljenih 40 izdajateljev ilustriranih (s slikami opremljenih) časopisov. Ker je med temi časopisi mnogo takih, ki objavljajo nemoralne podobe, je župan izjavil: »Dokler bom jaz na čelu njujorške občine, ne bom dovolil, da bi se po ulicah prodajali nemoralni časopisi.« Na seji je bil tudi navzoč predsednik mestne policije. V navzočnosti izdajateljev časopisov mu je župan ukazal, da porabi vsa policijska sredstva zoper nemoralni tisk. — Bi bilo tudi pri nas potrebno!

Zvezde sovjetskih maršalov in sovjetska odlikovanja. Predsednik vrhovnega sveta ruskih sovjetov Kalinin je izročil sovjetskim maršalom z briljanti okrašeno zvezdo kot znak maršalskega dostojanstva. Z zvezdami označeni ruski maršali so: predsednik obrambnega odbora Vorosilov, vojni komisar ali minister Timošenko, namestnik vojnega ministra Šapožnikov ter generala Budjoni in Kulik. Ob tej priliki je bilo odlikovanih z redom »odličnika rdeče vojske« 1006 častnikov, 1645 podčastnikov in 4601 vojak. Ta odlikovanja so bila podeljena na predlog vojnega ministra Timošenka za zasluge pri vežbanju vojske.

Strašen potres v Romuniji

Zadnje nedeljo, 10. novembra, v zgodnjih urah zjutraj je zadela Romunijo strašna potresna nesreča, kakršne sploh ne pomnijo.

Prestolnica Bukarešta in cele pokrajine so uničene. Potresni sunki so trajali z manjšimi presledki od 2. ure 42 sekund po polnoči sko-

V Bitolju je letalska bomba huje ranila 26 letnega tekstilnega kemika Oskarja Miljavca iz Maribora ter mu je popolnoma uničila stanovanje. V Bitolj je prišlo mnogo inozemskih časnika-jev, ki opazujejo boje na grško-albanski meji.

Škoda po potresu v Romuniji cenijo na prvi pogled na eno milijardo dinarjev, bo pa najbrž še večja. Na pol razdejanih je 12 mest. Petrolejski vreli so se vneli. Ponavljajo se novi potresni sunki.

Na Madžarskem so pravočasno odkrili in zatrili zaroto pripadnikov »Puščicahstih križev« (fašistov), ki so nameravali izvesti popoln prevrat.

Ker švice stalno preletavajo na poti v Italijo angleški bombniki, zato je sedaj švica ponoči v temi, da se angleški letalci ne bi mogli spoznati, kje se nahajajo.

Večina švicarskih listov je v Italiji prepovedana. Italijani pravijo, da radi tega, ker švicarski časopisi poročajo neresnico z bojišče. Švicarski listi odgovarjajo, da poročajo samo dejstva.

Po nevtralnih in grških poročilih je bila v zahodni grški pokrajini Epir zajeta od Grkov s poveljnikom vred 3. alpinska divizija (15.000 mož) »Centauro«. Pri tej diviziji je služil Mussolini med svetovno vojno in je bila sestavljena iz elitnih čet.

Poveljstvo čet, ki se nahajajo na albansko-grškem bojišču, je prevzel namestnik načelnika glavnega generalnega štaba general Soddu. Prejšnji poveljnik je bil odstavljen. Italijani zračnim potom pošiljajo v Albanijo okrepitve.

Francoski podpredsednik vlade in zunanji minister Laval se je sestal zadnje dni v Parizu z nemškimi državnim maršalom Göringom in z odličnimi člani nemške nar.-socialistične stranke.

Francoski general De Gaulle je s svojimi četami zasedel s pomočjo Angležev francosko afriško kolonijo Gabron z glavnim mestom Liberville. Sprejet je bil z navdušenjem. Francoska vlada pravi, da je to nov angleški atentat na Francijo.

Hitler je napovedal ob koncu minulega tedna v Monakovem v svojem govoru nadaljevanje vojne do jasne odločitve, predsednik angleške vlade pa je rekel istočasno, da so vojni cilji Anglije: osvoboditev vseh narodov v Evropi, ožje bratstvo med narodi, napredek in mir.

Med Hitlerjevim govorom v Monakovem je prišla nad Monakovo močna eskadra angleških bombnikov, ki je mesto strahovito bombardirala. Nemci pravijo, da so jim Angleži hoteli ubiti vodjo in da bodo o tem že prejeli obročun.

Na povabilo nemške vlade je obiskal 12. novembra Berlin predsednik sovjetske vlade in zunanji minister Molotov. V Gdansk mu je šel naproti zunanji minister Ribbentrop. Dan prej so angleška letala bombardirala Gdansk. Molotov bo ostal v Berlinu tri dni.

Predsednik Irske De Valera je izjavil v državnem zboru, da izključuje irska vlada vsako misel na to, da bi dovolila na obalah Irske Angliji pomorska oporišča v borbi proti nemškim podmornicam.

Zadnje nedeljo dopoldne je podlegel srčni kapi 68 letni ameriški senator Pittman, predsednik odbora za zunanje zadeve.

to ves čas delajo, je našel neki nadarjeni kemik drug način za uporabo kavinih zrn. Iz kave so že prej delali umetno svilo. Ta kemik pa je poskušal še naprej in je dosegel, da lahko dobivajo iz kave, ki jo zdrobe v prah in temu prahu primešajo zemljo ter nekatero drugo snovi, porcelanu podobno ceneno snov. Poskusi so se posrečili. Nova snov je odporna, dovolj trdna in negorljiva. Mogoče bo mo lahko nekoga dne pili pravo kavo iz novih, iz kavinih zrn narejenih skodelic.

Življenjsko zavarovanje za vojake. Prebivalci mesteca Windsor v Kanadi pa se res ne morejo pritoževati nad mestno upravo. Mestni svet si prizadeva na vse mogoče načine, kako bi olajšal življenje svojih

»Bodi brez skrbi! Če pa bi vendar prišlo kaj vmes, veš, kako misli o tebi Ivanka.«

»Vem, Erik!«

Noelovih zadnjih besed Erik že ni slišal. Odvihral je ko strela. Noel je še zavpil za njim, ker mu je hotel nekaj povedati, a zaman. Njegove besede so se izgubile v vetru.

Nato je tudi on oddiral proti Hillu. Kar je spotoma mislil, za Slima ni bilo tolažljivo.

Ob prihodu v mesto je bila že tema. Noel je povpraševal tu in tam po Slimu. Nazadnje je zvedel, da je Slim popival in kvartal v gostilni Chicago-Nelly.

Noel je odjezdil proti navedeni gostilni. Zavese so bile spuščene in okrog gostilne je vladala tema. Temu se je čudil. Ko se je približal gostilni, je opazil trumo ljudi, ki so stali okrog na tleh ležečega predmeta.

Noel je že med ježo skočil s konja. Ljudje so se razmaknili. Fant je pogledal na tleh ležeči predmet, nato se je divje ozrl okrog sebe. Na tleh je ležal Slim — v mlaki krvi.

»Kdo je storil to?« je zavpil Noel in je bliskovito potegnil izza pasu samokres.

Možje se niso zganili, le po samokresih so segli naglo kot Noel.

Zavese na najbližjem oknu so se razgrnile. Prikazala se je gostilničarjeva glava.

»Kaj se godi zunaj?« je vprašal možakar z nizkim glasom.

»Rad bi vedel, kdo si je tako privoščil Slima?« je zavpil Noel.

»Dobro so ga obdelali,« je odvrnil gostilničar. »Tvoj prijatelj je na veliko igral, potem pa je trdil, da so ga ogulili.«

»Z goljufi je igral?« je jezno vprašal Noel.

»Pri meni ni goljufov! Takih ne trpim v svoji gostilni!« je prav tako jezno odgovoril gostilničar. »Pazi na jezik, drugače bo še tebe zadelo kaj neprijetnega!«

Noel je še jezno zagodel in vtaknil samokres za pas. Možje, ki jih v temi ni mogel spoznati, so se razšli. Dvignil je Slima in ga položil na konja. Nato je zavil proti hiši Mac Morgana. Morgan je bil trgovec z usnjem, a se je nekoliko razumel tudi na zdravljenje.

Morganovi so že spali in Noel je moral precej časa ropotati, preden jih je privabil iz hiše.

Morgan je skrbno preiskal Slima.

»Umri ne bo,« je nazadnje izjavil, »toda najmanj štiri tedne bo moral ležati. Tri krogle ima v sebi. Tu ga pusti! Takoj ga bomo morali položiti v posteljo, drugače izkrvavi — naznotraj.«

Noel je preiskal Slimove žepa. Vsi so bili prazni. Denar, ki mu ga je bil dal Erik za živila in naboje, je zakvartal.